

ارمنستان قوموندىست (ب) فرقه سىنگ مر كزى

قومىتەسى ناسر افكاريدىر

«ՀԱՅԿ» ՀԱՄԱՐԱՆՆԵՐԻ Արգան Հ. Կ. Կենտրոնի

آبونه قيمتى هر برده:

بر بىلكى — 2 منات آلتى آلتى — 1 منات

بر آلتى — 20 قىك. تك نسخەسى هر برده 5 قىك

زحمتكشله و شورا قورلوشته عايد بازيلاره
صحفەلرمز آچقدىر.

درج اولمىيان مقالهلر قايتاريلمايۇور.

اداره نك آدرەسى: اربوان آبوويان كوچەسى

ا. ق. (ب) ف. مر كزى قومىتە تورك شعبەسى

تلفون نومروسى 254

توضيات شعبەسى آدرەسى: ابروان، آبوويان

كوچەسى نومرو 14

تلفون نومروسى 272

نومرو 11 (61) 2-نجى دوام يىلى بىنجىنبه 25 مارت 1927 (61) II №

چين مىلى انقلاب اور دوستگ شانلى غالىبىتى شانغهاي شهوى عصيان ايتەيش فعلەلرگە اندەدر

عمومى تعطيل و كېنە عكس انقلابى اداره به قارشى عصيان دوام ايدىر.
قانونلار موقەدن اردولرىنى مغلوب ايدوب محو ايتدىر.
ھومىندان بايراغى شاھباك فرانسه موسسەلرى اولان مەغلەلرى اوزرىنە
دخى چكىلمەشدر.

بوتون قەملەرنى ضبط ايدىرلر، يالگىز
شمالىي استانىيا آغ غواردىلار طرفىدىن
محافظة ايدىرلر بولر دخى سوگرا
مغلوب اولوب فرانسز محلەسنە قاچما
غە مجبور اولورلر. شهر عصيان
ايدىرلر اندە قالاراق آندە خلق نما
يەنەلەردىن شورا سەچىلەر، ھانسىكە
ادارەنى اوز انە آلىر.

تلغرافلرە كورە قاتون ازولرى
مارتك 23 نەدە شانغهاي كيرمەشدر.
شەرك بوتون قەملەرنە بو كون ھو
مىندان فرقه سىنگ بايراغى ساللانمەشدر.

بولونور، و 1917 نچى ايلدە باكى
فرقه قومىتەسى نەرىمانى اوز آزالا
رىنە آلمەشدر. 1918 ايلدە مارت
خادەتەندىن سوگرا نەرىمان بولشەويك
و ئەس ئەلەردىن عابرت مسلمان سوسا
لىست بيوروستا، سوگرا باكو خلق
قومىسارلار شورا سەنە داخلى اوپور.
1918 نچى ايلك آوغوست آندا
آباق خستەلىككە كورە ھستەرخانە
كىتمەبە مجبور اولور. ھستەرخاندا
آباغى ساغاندەقەن سوگرا باكودىن
بولشەويكلىرى چىقاردەلارنى بىلمەش
و اورادا قضا مەعارف شعبە مەدىرى
قالمەشدر. و او سە روسىە قومەمۇ
نىست فرقهسى طرفىدىن نەرىمانى
موسقوايە چاغراراق خارچى ايشلر
قومىسارلغە كونەرمەشدر. نەپات 27
آپرىل انقلابىدىن سوگرا باكى بەكلە
رك خلىقكە احتياجە تانىش اولماق
ايچون بوتون قضارى كزىر. و
برنچى آذربايجان قورولتەندە خلق
قومىسارلار شورا سەدرلكە سەچىلەر.
سوگرا زاقاقاسيا جەمھورىتى اتفاقە
صدر سەچىلەر. فقط 1923 نچى ايلدە
شورالار جەمھورىتىك اتفاقى عملە كند
يەكلە نەرىمانوفدا صدرلەردىن برى سە
چىلەر. شرق ملتەرىك بىكەنە مبارزە
چىسى حرمتلى نەرىمانوفك جوشان
قان دامارلارى محافظە ايتەسكەن عاجز
قالاراق بارتلادى. 1925 نچى ايلدە
19 مارتدا فرقه مەز ايجرىستەنك
دە كرلى بىرولداشنى ايتەمىش اولدوق.
نرىمان اولدى سەدە اونك بىتەمىش
اولدىغى كەنچلر نەرىمانك آچدىغى
جەبرى داھادا كىشىلە تەرك اونك
مفكوره سەنى بو كىتمەبە ھەر آن حا
ضر بولونماقتەدر.

تېلمش نو كرلرېنە قارشى بورولماقتىزىن
مبارزە ايدىن بولداش ماغلبەتسكى
دەھا آرامزدا بوقدر.
لاكن ايشچى سنىنگ و كندچى
لرگە امكەچى كەلسە و اونك رەبرى
اولان فرقه مەز بو كىبى آچى گونلر
گورمىش اولدىغەندىن بو كىبى رەبرىلرگە
آرامزدىن كىتمەسە قارشى قوۋە مەنو
بەسنى قىرمامش و قىرمايەچقدىر. بو
قدروار كە بونلارگە وقتىز و فېجىما
نە بر صورتە آرامزدىن كىتمەلرى

19-22 مارتك آچى كونلرى

سوز و بىر مەشدر.
برولە تارىبا دىكتاتوراسنى اندە سا
قلامق و مىلى مسئلەبى حىاتە كچىرە.
رك ايللر اوزونى اوج ملت آراسندە
دوام ايدىن دشمنلگى آرادان قالدەر
ماق ايچون زاقاقاسيا ملتەرىك اتفاقى
سايەسندە اولاجىنى بوندىن بش ايل
اول سويەلەن غەزىز نرىمان و مياسنىكىان
داشناقلاركە كوۋكە كىرەت سويى
چكەرك آتارىكوف و زاقاقاسيا
عكس انقلابچىلرى و آتاتانك سا

بوندىن ايكى ايل اول زحمتكش
زا قاقاسيا سەدە اوز رەبرىلەردىن
نرىمان-نرىمانوف، مياسنىكىان، آتار
بگوف و ماغلبەتسكى كىبى اك
د كرلى ايشچىلرىنى ايتەر ايتەمەز
قارە توبراقلارە تسليم ايتدىلر. ايدىنى
بو قارە كونلرگە ايكنچى سەسە
تمام اولدى. بو غەزىز انسانلارى
توبراغە قوبار كىن زاقاقاسيا ايشچى
و كندچىلرى رەبرىلرگە قوبدىغى
و باشلادەقلارى ايشى آخزە بىتورمەكە

بولداش آ. مياسنىكىان

بولداش ن. نرىمانوف

دى. ايشچى صنىفى بو آرزولارىگىزى
ايقا ايتەمەكەدر.

شرق ملتەرى طرفىدىن حرمتلرە
ياد اولنان رەبرىلر. سزگە قوردىغىگىز
حقيقى انسان دنياسى شرق ملتەرىك
گوزلرېنى آچدى. اوللارنى غفلت
يقوسدىن اوياتدى. ھەر طرفدە بور
ژو آبايە قارشى نفرت صداسى و
آزادلىق اوغرونە كى مبارزە بويوك
فرطەلر قوبارىور. دوت بوز مېليون
چين خلقىك مىلى انقلابى آوروبا
بورژو آرباسنى ھستە سالماقتەدر.
قودورمىش قاتالىستلرچىن خلقىك مىلى
انقلابە مانع اولماق ايتە بولورلر. لاکن
شرق ملتەرى آرتىق دوست و
دشمنلرېنى تامەشلادىر. اوللارگە انقلابى
حر كاتىك قارشوسنى ھىچ بر قوۋە
ساقلايە بىلمەيچك و شرق ملتەرى
آراسندە سزگە بويوك نامىگىز بوندىن
سوگرا دە بىك بويوك حرمتلرە ياد
ايدىلەچكەدر.

مەدى بىز مابوس اولماقلە برابر
اوللار طرفىدىن باشلانمىش زاقاقاسيا
ملتەرىك قارداشلىق اتفاقىنى و فرقه مەز
طرفىدىن كوسترىبان بوللارى كېدەركە
اوللارگە ايشلەرىنى دوام ايتەدىر مەكە
وار قوۋە مەزلە چالباراق اوللارگە
و سىتەلرېنە عمل ايدىبوز.

بويلىكى شورا سەچكىلەرنە كند
قولچوماقلارىنە قارشى واحدىجەبە آلان
يوقسول و اورتابابلارگە آقتىقلىكى كند
لردە مەعارف و مەدىت ايشلرى كىند
يەكجە قوتانمەكەدر.

مىلى فرقلەر طرفىدىن تخرىباتە
اوغرايان زاقاقاسيا اولكەسى آبادلغە
بوز قوبمىش كند تصرفاتى و كند
چارىمەزگە اقتصادى وضعىتى كوندىن
كونە ترقى و انكشاف ايتەمەكەدر.
سزگە نامىگىز ياد اولنان شورا
زحمت مەكتەپلەرنە كەلچك نەسلىز
قومونىزىم و لەنىزىم سلاجىلە تىرىيە
آلمەقتەدر. بونلار سزگە آرزولارىگىز

نە ايشكە فرقه عضولرى آراسندە حتى
ايشچى و كندچىلرگە قناجلى امكەچىلرى
طرفىدىن بىلە مابوسىتە قارشولانير.

بشرتىك ھەر بر عضوى بو آچىلغى
داداچقدىر. طبعى بو او دىمك
دەكلەر كە جمىعت بشرىدەن ايكى
عضوك وفاتى ايكى دامچى سو كىبى
بر برىنە بىكزە بوز. حتى طبعىت حيا
يندە بىلە بلا قىد و شرط اوخشاش
توقدر.

ايشتە زاقاقاسيا برولە تارىبا سنىگ
كەلچك سەادتى بولندە توبراقدە،
سودە دكل ھوادە طيارەدە باناراق
اوز غەزىز جانلارندىن كچىن عوضىز
رەبرىلرگە فېجىمانە بر صورتە وفاتىلە
مەشتم سزابلار دە بر آووج بورژو آ
زىا حاكىمىكە ئولمەسى آراسندە بىلە
اوخشاش بوقدر. بونك ايچون وقتىز
اولاراق آرامزدىن كىكەن رەبرىلرېمە
بىز مابوس و مەكدر اولمەقتە حقىقەت بىز
فقط نە ايتەك لازم طبعىت بىز غەزىز
رەبرىلرى چوق كوردى امان و بر

نەرىمانوفك حيات و فعالىتى

سندە حاجىلى كەندە مەملىك ايلە
خلق بالالارېنە تىرىيە و بىر مەشدر نەپات
1891 نچى ايلدە باكى بەكلەرك
اولچە درس مسلمان مەكتەپلەرنە سو

نزدندە كى ايتەدى مەكتەبە آلالاراق
1882 نچى ايلدە دارالمعلمىنە داخلى
1889 نچى ايلدە مەكتەبى اكەمال
ايتەمەشدر. بر سە دخى تىغلىس قضا

نەرىمان 1871 نچى ايلدە آپرىل
آنىك ايتەسندە تىغلىس شەرنە تولد
ايتەمىش. آتاسى نجف نەرىمانوفدەر.
ايلك تىغلىبى غورى دارالمعلمىنى

پاریس قوموناسی

شانلی و لاکین فاجعانه بر ایل دونومی

ایشچی حرکاتک تاریخده بویوک بریر اشغال ایمن و پروله تاریا حکمرانلنک ایملک تجریه سی سایلان پاریس قوموناسنک 56 نجی ییل دونومنک بو گوتنده همین قومونا نك تاریخی اهمیتی و اونك پامش اولدیغی خطالاری ده زاده دقتله آگلاماز لازم کلیر.

حقیقتاً سنلر کچینجه اوقتیابر انقلابدن نه قدر اوزاقلاشیرسه، او قدر بویلیکی انقلابلرک و بویلیکی پروله تاریا حکمرانلنک یکدیگرندن اولان فرقلری بزه ده آشکار و اساسی اولاراق کورونور.

فرانسه نك ظلمکار قرال خاندانته کومکچیسى اولان ملکدار و بور ژوآزیاه قارشى عصیان قالدیران پاریس ایشچی و زحمتکشلری مارنک 18 نده باریسده «قوموناسی» بی اعلان ایلدیک حکومتی اله آلدقن سوگرا، بر طاق باخشى ترتیبات و اجرا آتاریاه برابره، اوله قصور و خطالار دخی یابدیلر که ایکی آی سوگرا قومو نانک سقوطه و ایشچی حکومتک بورژوآزیاه طرفندن آقیدیریلان قان سئلری ایچنده بوغولماسنه سبب ویردیله.

قومونانک خطالاردن ک مهملری بولردن عبارتدر:

1. قومونای اعلان ایلدیکن سوگرا پاریسدن قاچان بورژوآزیاه تعقیب ایدیلمه سی، عینی زماندا پاریسده قالان کهنه حکومت و بورژوآزیاه کوللرینک تامیله سربست بر اقلما سی.

2. بورژوآزیانک اتدن استحصالات دائرلری و عکس انقلاب ییاجق واسطه لری ایشچیلر طرفندن آتناما سی.

3. پاریس باقلازندا بولونان اوج میلیارده قزیل قراقتن آرتیق بورژوآزیانک پاره نروشه ال توقوند بر اقلما سی.

4. فرانسه کندیسیله و پاریسدن سوای باشقه شهر و کند جماعتلریله هیچ بر علاقه ساقلامیوب، اولاردن

ی خبر قالماسی و اولنرک کومکسی تامین ایدیلمه مه سی، و سائرده...

بو بک بویوک خطالار دولایسیله که پاریس قوموناسنک تجریه سز و اونک باشندا دورانلرک آراسنده هم فکریک بولونماماسندن ایلیری کلیردی، قومونا ایکی آی سوگرا ماسک 21 نده دوشوب، بورژوآزیاه 75 میندن آرتیق قومونارلارک جسد لری اوزرینه قانلی بر بایرام هفته سی باهمه سته امکان ویردی.

قومونانک بویوک خطالاری و اونک آجی نتیجه لری ایسه، ایشچی صنفنک مبارزه سته بک بویوک تجریه و درس لر اولاراق، ایلریده اونک اصل استخلاص بولنی کوشتردیله.

او تجریه لردن ک زیاد و مکمل جه استفاده ایمن ایسه ایشچی صنفنک آزاده لک مبارزه سی تاریخده آتجاج اوقتیابر انقلابی اولمشدر.

بوگون دکل یالکز اوقتیابر انقلابنک آل بایراغی آتنده یاشایان بوز میلیون لرجه زحمتکش خاقلر حتی خارجی اولکه لرنده بولونان زحمتکشلر دخی اوقتیابر انقلابنک ایملک کوتیپه توتمش اولدیغی خط حرکتک دوز و اساسی اولدیغی باشه دوشمشدر.

بورژوآزیاه اوزی پاریس قومونا سینده ایشچی صنفه کوشترمشدر که فرصت اوز اله کچیرسه، اوز صنف دوشمنلری نه کی بر صورتله ازده روموچو ایدر. اوقتیابر انقلابی تقید ایمن ایکنجی بین الملل طرفدارلاری و بورژوآزیاه کوللک یان ایشچی صنفنک دوشمن تشکیلاتلاری پاریس قوموناسنک او مدییش و فاجعانه درس و تجریه لرینی کوزدن کچیرسه لر، کاقیدر.

بو کون او شانلی و فقط فاجح کوننک ایل دونومنده عموم دنیا ایشچی صنفی اوقتیابر انقلابی دوغان وطننه کوز دیکه رک، اوز صنفی مبارزه سنک و قطعی آزاده لکک واسطه و بوللری بر ده خاطرلار و اونا کوره حاضرلانیله.

«ایشچیلرک پاریسی اوز قوموناسیاه هر دایم یگی جمعیتک شرفلی ایملک قوربانی صایلاجاندیر. قوموناده فدای جان ایدنلر ایشچی صنفنک عالی یوره کنده اوز هیکللرینی دیکدیله.»

قارل مارقس «پروله تاریا حکمرانلنک نه اولدیغی آگلام می ایسته سگزم؟ پاریس قوموناسیته باقیگزم. او پروله تاریا حکمرانلغی ایدی.»

ف. انگهلس «پاریس قوموناسندن بزم ایچون درسار آلاق و اونک سمو لردن صاقیاتارق، اونک حیاته کچیردیکی موقییتلی آدیباردن نمونه آمالی بز، هانسیلر که دوز یوللر گوستریورار.»

«قومونا مبارزلرنک خاطرلرینی دکل بالکز فرانسه ایشچیلری، بوتون دونیا پروله تارلاری دخی حرمتله یادایدیلر. چونکه قومونا محلی و دار-ملی مسئله ایچون مبارزه آپارمیوردی، برتون زحمتکش بشریتک و بوتون مظلومارک و استثمار اولانلارک آزاده لکی اوغریندا چالشیوردی.»

پاریس قوموناسی و مویر

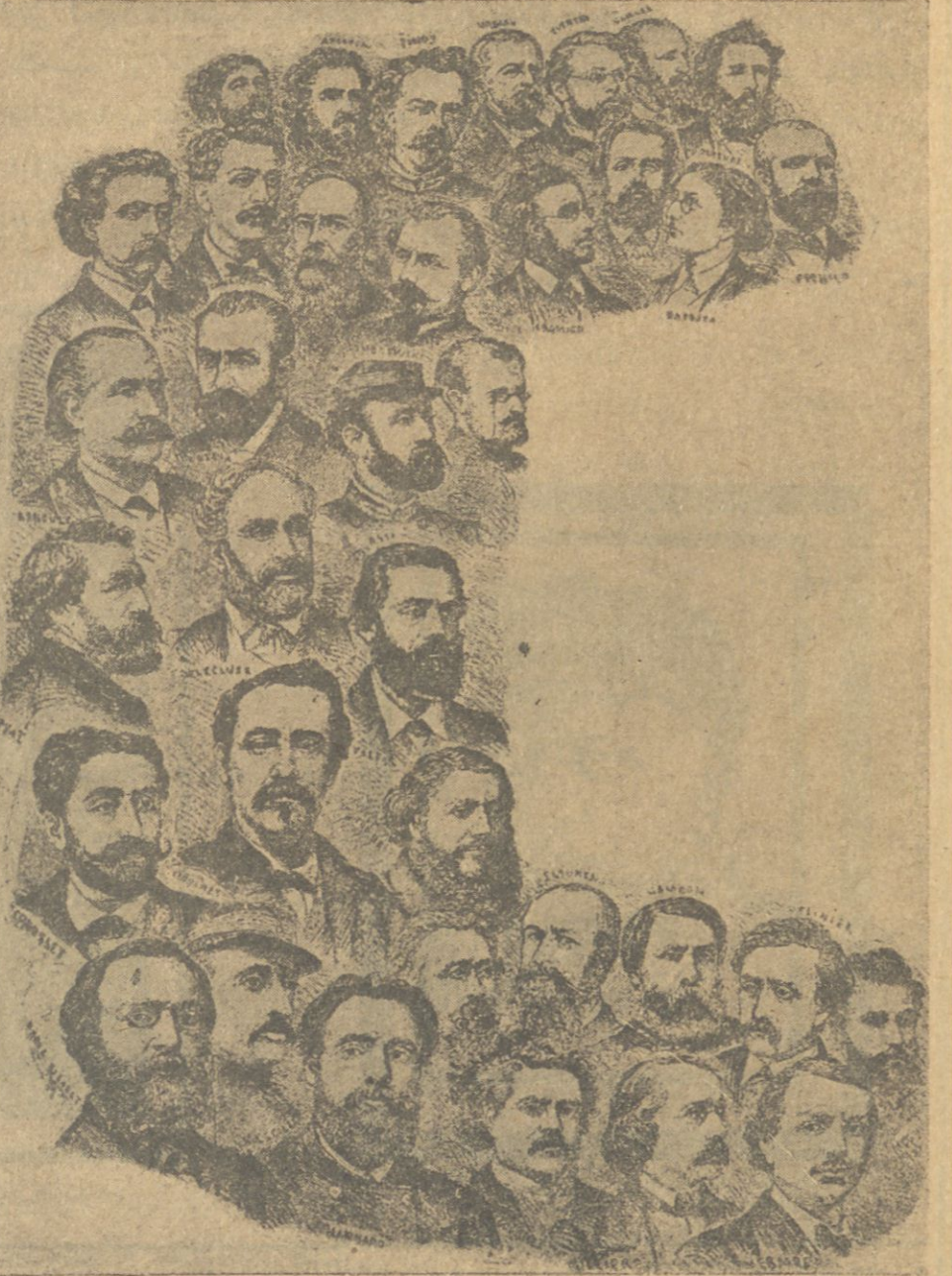
بوندن 56 ایل اول پاریسک انقلابی پروله تاریا سی آتجاج بورژوآ زیانک حسابسز ایشکجه و ظلملرینه آرتیق تحمل ایده میه رک، تاریخده برنجی دفعه اوز حکومتی، اوز دقتاتوراسی اولان پاریس قوموناسنی تاسیس ایندی.

فرانسه و پروسیا محاربه سنی متعقب فرانسه نك موقتی بورژوآزیاه حکومتی و اونک باشنده بولونان تییر فرانسه خاقنک حانلی و اونک سفالنتی دوشونه جک برده، اوز دونکی دوشمنی اولان پروسیا قرالنه و (بیسمارک) قارشى دیز جو کوب، پاریس قوموناسنی بوغماق ایچون اوندان امداد ایسته دی، و بویله جه

تشکیل اولونور. «سه نا» چاپی قان-قرمزی آقماغه باشلار. مینلرجه ایشچیلر کولله لیر، حبسخانه یه آتیلیر، سورگون ایدیله ر...

پاریس قوموناسی دوشدی، که برنجی پروله تاریا حکومتی ایدی. یالکز روسیا پروله تاریا سی ایدی که پاریس قوموناسنک ایشنی دوام ایندی. حالبو که او بری اولکه لرده بوگون ده بورژوآزیاه حکمرانلغنی سورمه.

ایمدی بورژوآزیاه حبسخانه لرنده پاریس قوموناسنک بولنی تعقیب ایمن بوز یینلرجه مبارزلر مضطرب اولمقده درلر. بوتون اولکه لرده ایشچی صنفنک

قومونانک رهبرلری

یکدیگرینک اتنی یه ن فرانسه و آلمانی بورژوآزیاه برلشوب، پاریس قوموناسنه قارشى بر جبهه تشکیل ایدیله ر.

صنفی اعتبارله ده اوقد تشکیلات و ییلکی صاحبی اولمایان پاریس پرو له تاریا سی اوز صنفی دوشمنلرینه قارشى عوف ایدلزم بر عالیجنابلق کوشتردی.

او قوی ویردی که بورژوآزیاه پاریسدن ویرسایله قاچارق، اوز قوت لرینی تکرار تشکیل ایسون و بویوک قوتلره ایکی آی سوگرا پاریسه هجوم ایسون.

پاریس قوموناسنک حالی بک یامان ایدی. نه خارجدن، و نه ده فرانسه کندیلردن او هیچ بر امداد آلامزدی. انقلابک بویوک ایشیله غیرتلمش پاریس پروله تاریا سی امانلسز قهرمانقله قانتک سوک داملاسه قدر مبارزه آپاریر.

بورژوآزیانک «قانلی هفته سی» باشلیر، (قالفه) لر و (تییر) لر جلدلق وظیفه لرینه کچرلر. پاریس ایشچیلر مزارلقنه دوزر، کوجلرده ایشچیلرک جسدلرندن قله لر «مویر»

ایروانده پاریس قوموناسنک

56 نجی ایل دونومی

مارنک 17 سنده آختم ایروانک بوتون قلوبلرنده پاریس قوموناسی و «مویر» باره سنده معروضه لر ویردی. آیک 18 نده سحر ساعت II ده

بوتون یونه لر و قومومولر قولله قیتیلری ایله، مویر تشکیلاتلاری، عسکری قوتلر و جماعت «قارل مارقس» میداننده ییغیشارق، واقع اولان میتینگی بولداش ماکنس آتجاج اعلان ایلدیک صره ایله بر چوق تشکیلات نماینده لرینه سوز ویریر، هانسیلر که پاریس قوموناسیله مویرک مسئله لری باره سنده دانیشیلر.

شهرک تورک قولله قیتیلری و مویر تشکیلاتلاری طرفندن بولداش فاطمه اقدی بووا میتینغه حاضر بولونان اون یینلرجه جماعت طرفندن آتشین «اور راه و آقیشلار ایچنده سوزینی سوله دی. ساعت 12 ده میتینغ ختام بولاراق بوتون تشکیلاتلار قارن اول ایله رسم کچیر بایدیلر.

ایروان قضا سنک 6 نجی شورالر قورولتایی

مارنک 20 سنده حکومت تیاترو سنده ایروان قضا سنک ایشچیلر، کند لیلر و قرمزی عسکرلرنک 6 نجی شورالر قورولتایی آچیلدی.

برنجی اجلاسده بولداش ساقو هامبارسومیان خاق قومیسارلار شورا سنک آدنن مفصل معروضه بولوندی. ایکنجی اجلاسده بولداش هامبار سومیان ویرین بر چوق سؤلرله جواب ویری.

قورولتایک ایکنجی و اوچنجی اجلاسلرنده ایروان قضا اجرائیه قو میتهنک صدری بولداش آرام قوستا تیان اجرائیه قومیتهنک بر ایملک زحمتلری باره سنده معروضه ایله دی.

قورولتایک 5 نجی اجلاسده ار منستان قواوبه راسیاسنک معروضه سی دیگله نلدی. قورولتایک سوک اجلاسده سه کچیلر واقع اولدی.

شچه قولیودینک محاکمه سی

باکو 26 قومونارلرنک قتلی ایشنده مقصر اولان مشهور سوسیالت-انقلابی فوندیقوفک محاکمه سندن سوگرا ایندی باکوده سچه قولیودین آدیله بر آدمک محاکمه سته باقلمش در هانسیکه باکو 26 قومیسارلرنک قتلی ایشنه اشتراک ایتمشدر. سچه قو لیودین، او قطارک ماشینستی ایمش هانسیکه قومیسارلاری قراسنوو دسکیدن آسخابادا دوغرو آپارمش و بولدا اولدیرمشدرلر، آذربایجان عالی محکمه سی شاهدارک ویردیکی شها دترک اساسی اوزرینه تقصیر کارلغی اثبات اولان سچه قولیودینی 10 ییل حبسه محکوم ایتمشدر.

محاکمه مارت آیک برندن باشلامش 14 شاهد چاغرلش ایدی، بونلار آراسنده بولداشلر بله شتوف، سورین شامومیان (سنان شامومیانک اوغلی) و سچه قولیودینک آروادی دخی وار ایدی. دیگر شاهدلریسه زاقاسینی نك پاتاراسنک ده بوسنک عمله لردن ایدیله ر.

تورک کندلری شورا قورولوشنه دوغرو

تورک کندلری شورا قورولوشنه دوغرو

قواوپه راسیا جیمه سنده یگی موقیتار

آخر گونلرده قوردقوی ناحیه سنک آغ جارغ کندنده «نریمان نریمانوف» آدینه بر بامبوچی قواوپه راتیف جمعیتی تشکیل اولندی. جمعیت تاسیسی اجلاسینده ارمنستان کند تهر فات قواوپه راتیف تعلیماتجیسی تورک دیلی ایله جمعیتک مقصداری، کوره جکی ایشلری و فایده سی حقتده ایضاحات ویردی.

دیمک لازم که بامبوچی کندیلر بویله جن بامبوچلیق ایچون قره دیت (بورج) کوکرت توزی، بغدادی و سائر آلماقدن اوتری اونلارجه ویرست بول کیتسکه اذیت چکسکه برچوق وقت ایترمکه مجبورایدیلر. شورا حکومتی و قومونست فرقه سی که زحمتکش کندیلرک منافعتک حامیسی و مدافعه جیسی درلر بو حاللاری

یگی حیات ایچون مبارزه

کشیده دیور که منم یکریمی ش یاشیم وار. بونی ییلمه لیدرلر که هیچ وقت بوجور حیله ایله زاقسی آلدادا ییلمز. اودر که کور بشیمان کیری قایدوب دیورلر اگر ییلسه ایدیک زاقس بو قز بالاچه اولدیغه کوره شهادت نامه ویریمه چکدر، بویوک قز آبارزدیق. و ایدمی اونلارک فیکری اودر که بایرامدان سوگرا شیرنی ایچوب، زاقسا باشقه بر قز آباروب طوی ایتسولر. اوگا کوره زاقس شعبه سیله، قادیلار شعبه سنک نظر دقتی جلب ایدوب بو جور آدمیلرک قو لاقنی بورسونه 12 باشندا قزی 45 باشندا کشی به اره ویرمه سولر. او بری طرفدن عوام و جاهیل آنا لارک نظر دقتی جلب ایدیرز که اوشاقلارینک علم و تریبه اوکرمه ملی و قتلرنده ابولندیروب، اره ویروب بدیخت ایتمه سولر.

تازه خیرچی قناعته دقت ایدلمه لی فرقه مزک میدان آدیغی مهم مسئله لر دن بریده «قناعت اوغروندا مبارزه» در طبعی در که بو اهمیتی مسئله خصوصتده بوتون قضا و دائره لرده چالشان امکچیلر ایله قوممو

فرقه قوسومول حباتی

یوز قویمشدر. اوزه کک نوبتی اجلاسی فارشو سنده اوزه ک کاتبی عضویلره سویله بور «بزم بر اوله مسئله مز مذاکره بومیده اولمادیغی ایچون سزک مسئله لریگز و ارسه دیون اجلاسی آچاق» عضویلرنده مسئله لری اولمادیغی حالدا اوزه ک کاتبی دیور. «بولد ایشلار اجلاسز قالدی آنگ باشه او وقته قدار مسئله تابون اجلاسزی آچا ربق» دیگر طرفدن ایسه هر کاه اوزه ک چالشسا ایدی. ایدی به قدر

اون ایکی باشنده قزلاری اره ویرلر

حال حاضرده مسلمانلارک ایچنده دوام ایدن کهنه عادتلردن بریسیده، اون، اون ایکی باشندا قزلاری اره ویرمکدر. ایروان شهرینک ساکی سلاخ مشهدی علی اون ایکی باشندا اولان قزینی 45 باشندا بر کشی به اره ویریر.

بر آی بوندان قباق آغا علی مشهدی علی ننگ قزینی آلماق ایچون ایلچی کوندرمشدی. مشهدی علی 500 منات باشلق ایستدی. آغا علی ده چوق ممنونیت ایله قبول ایتدی. قز اولجه او کشی به کیتمک ایسته میردی. ایدمی قزلی و پالتاری چوق کوروب دیور که کیدیرم.

بر نیچه کون بوندان قباق کیتد یلر زاقسه که اورادن شهادت نامه آلوب کین کسدیروب، طوی ایله سولر آتچاق قز بالاچه اولدیغه کوره و کشی قوجه اولدیغه کوره زاقس شهادت نامه ویرمده دی.

قز زاقسه دیور که منیم اون آتی یاشیم وار آتچاق بویوم خردادر.

اوزه ک ایشاه میر ایروان تورک پیداغوزی تحقیقو منک نزدنده بولنان ل. ق. ک. اتقا قنک اوزه کی ایشه باشلیان کوندن بر فعالیت کوشترمه مشدر. بویله که اوزه کک 15 کونده بر نوبتی اجلا سی اولاجاغی حالدا، آیدا بر دفعه ده اولسون اجلاس اولمایور. دیگر طرفدن ایسه هیئت عضوی لرینک عمومیتله ضعیف ایشله مسی یوزندن اوزه کک ایشلری آقساماغه

شورالر اتقاقی ایله تورکیه مقاوله سی اطرافنده

مقاوله سنک امضالانماسی

تجارت و دگزر نقلیات مسئله لری در. مقاوله کمرک کدشتری و هرایکی طرفک بر برلرینه اولان کدشتر و حقوقلر باره سنده کی پروتوقولو علاوه اولمشدر.

شورالر اتقاقیه لاتوا آراسندا دوستلق معاهده نامه سنک امضالانماسی چمه رله نه بر توقات داهال.

لدیغی باز مقده درلر. آلمان غزته لری دخی بو معاهده باره سنده اوز مسروریتلرینی کیزلتمه رکه، بوندا بولشه ویکلرک سیاستک نه قدر اساسلی و ساغلام اولدیغی قید ایدیلر.

فرانسه ایله مذاکره آپاران شورا نماینده لرینک هیتی

اتفاقک خلق قومیسارلار شوراسی فرانسه ایله مذاکره آپارمقدان او تری سه چیان شورا نماینده لرینک هیتی تصدیق ایتدی. همین هیئتک صدری بولداش راقووسکی در و عضولری چله نوف، برما و برازه نسکی، سیوانیزه و قورده و یوج بولداشلار درلر.

مارت آنگ II نده آقرده شورال تورکیه آراسنده تجارت مقاوله سی امضا اولمشدر. مقاوله ایکی حصه دن عبارتدر. برنجی حصه سی بر دولت وطنداشنگ باشقا دولت منطقه سنده یاشاماسی و ایکنجیسی ایسه شورالر اتقاقیه لاتوا آراسندا دوستلق معاهده نامه سنک امضالانماسی چمه رله نه بر توقات داهال.

سوک هفته ظرفنده شورالر اتقا قیله غری حدودیمزده بولونان حکومت لردن لاتوا ایله مقابل تآمینات و دوستلق معاهده نامه سنک امضالانماسی سیاست عالمده بویوک تاثیر یاشمشدر. بو معاهده نامه سنک خصوصیه جمعیت اقوامک «جنوا ده» فورمش اولدیغی نوبتی سه سیانک کونلرنده واقع او لاجفی دها زباده دفته شایندر. بو او جمعیت اقوام در، هانسنده که «چمه رله نه» بوتون قوت و فعالیتی صرف ایدوب شورالر اتقاقیه قارشو عمومی برجه حاضر لاق ایستوردی.

انکلیز غزته لری ییله چمه رله ننگ روسیه سیاستده مغلوبیته دوچار او

شورالر اتقاقی سینه

یا کو یارمارقاسنک (هفته بازاری) آتی ییلک دورباتی

باکونک برنجی یارمارقاسی 1922 نجی ییله آچلمشدر. بو سنه ننگ بوتون آل ویر معاملاتی 10641207 منات اولمشدر. ایکنجی ییل، 1923 ده 48000000 منات. 1924 نجی ییلک دورباتی ایکی قات چو غالوب 85000000 منات جاتدی 1925 ده 120000000 منات. 1926 ده 163000000 منات بو سنه ایسه (1927 ده) 20-22 میلیون مناتلق ظن اولنماقده در. ظن اولنور که بو ایل ایراندان کتوریلن ماللارک مقداری بریاریم میلیوندن کچر. بو ایل مصرک و

اعلان

او وطن داشلر هانسلر که عریضه ویریلر بیرلی تصروفات شعبه سینه (قومنورخوز) اوز اوبولرینه، باغلارینا قباله کاغذی چیقارمقدان اوتری آتچاق بو کونه کبی اوز عریضه لرینک دالتجا گلهمه بولر، برلی تصروفات شعبه سی تکلیف ایدیر همان سنه مارتک 25 نه کبی، گترسولر برلی تصروفات شعبه سینه نوبتی کاغذلر هانسلر که دوغرو داندی گترمزسه اونک عریضه سی کیفاتسز قالار. داشک اولدوقنی هانسی وطن داشدا گترمزسه اونک عریضه سی کیفاتسز قالار. او وطن داشلر هانسلر که اولدوغی ملک کی کتابه یازدیرما بوسا برلی تصروفات شعبه سی تکلیف ایدیر کیتابه کچیرسین.

برلی تصروفات شعبه سی تشکیلاتلری کون کوندن تنزوله اوغرمالاری کورلمه کده در.

بویله که اوزه ک عضویلری کوندوزلر اوروج آخشاملارده ماللارک آرقاسنده دوروب تباریخ نمازی ایله مشغول اولیورلر. علی الخصوص اوزه ک کاتبلری طبیعی در که کچلر تو کدبکی پیو نرلر بیغاجالار. بودا بزم هر بر قورلوشومزک بوزولمه سینه آغیر ضربه در. لکن همین عضولریمزک بویوک ستازه مالک اولنلری کوشترد کلری

ده او جور جمعیتلرک تشکیله آرزو و علاقه دار اولدقلرینی کوشتریر. بوتون کندلرمزده بویله نجی جمعیتلرک تشکیله اولنماسی آرزو اولنور چونکه بو جمعیتلر کندیلرک برنجی کومکدارلریدیلر.

تورک کندیلری آراسنده قواو به راتیف ییلکلری بایتماقدن اوتری ارمنستان کند تصرفات قواوپه راتیفی مخصوصی دقت بتورملی در، بر ایکی آی کوده ک بر مدته قواوپه راتیف قورصلاری آچماق و محللردن بولداشلر جلب ایدوب حاضر لاق یاخشی اولار ظننده یز. همین بولدا شلار اوز برلرینه قایداریق و ادارم هیتنده و تقیش قومسوتنده چالشراق او کوند کالرینی کندچیلر آراسنده یایدیلر.

سمیچقا نیست فرقه سی جدی صورتده مبارزه ده بولونمایدیلر: فقط قناعتله مبارزه مسئله سی قرمز کند ناحیه سنک قارا قویونلر دائره سنده کوروله جک ایش ل. ق. ک. ا. و کر که دائره فرقه قومیته سنک سویوق کوزله باقمالاری مشاهیده اولونمادادر.

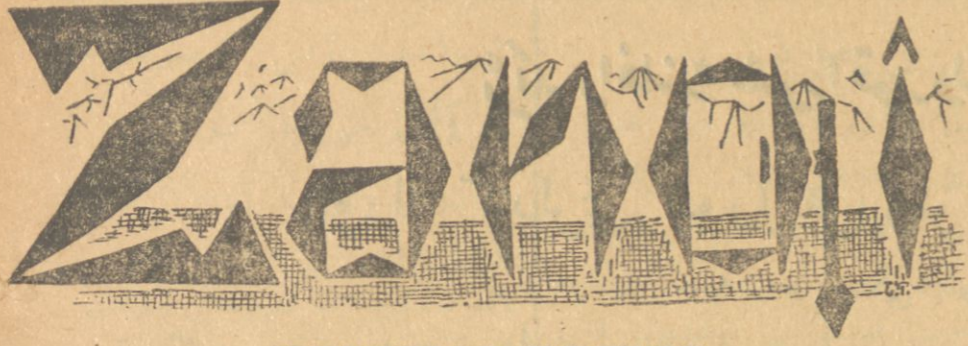
بویله که دائره ننگ قارا قویونلی دهره سنده 1925 نجی سندن تشکیل اولونمش پیونر قولله قیتیلرینه اوللرده تورک شعبه مدبرینک تشبانه بر نفر تجروبه لی تحقیقوم طلبه سی کوندلر لدیکی ایچون تشکیلات ایشلری بر قدر یوکسلمشدی. آتچاق همین بولداشک تکرار تحقیقومه کیتدیکندن تشکیلات ایشلری بو کون بریاد بر حالدادر. پیونرلر رهبری قیش مو سمندن استفاده ایدرک «دوشان» او جیلغی ایتمه کی تاسف ایدیلمه لی در.

بو باره ده صرف اولنان مصارف مذ کور قولله قیتیلرک اگ زیاده لازمی اولان باراق، قلوب و دیگر منبع لره صرف اولونماسی داهاده الزمدر. بوباره ده ناحیه فرقه قومیته سی، قضا ل. ق. ک. ا. ایله مرکزی تورک شعبه سنک تشبانتی بکله یوزر. شاهمارلی

نیچه قومسومول مکتب داخلنده دو کولوب اتناق قارشوسنده قویوب کیملر طرفندن دو کولدیکلرینی و نه ایچون تحقیقات آپاروب مسئله نی حل ایدرک قضا قومیته سینه خبر ویر میش اولاردی. قالدی

دیلیجان تشکیلاتلار ضعیفدر

قضانک قارا قویونلی کندنده مو جود ل. ق. ک. اتقاقی و پیونرلر ایران بولقرف اتستک ایکنجی مطبعه سنده چاپ اولندی

HƏFTƏLİQ KƏZETƏ

Abyna kiməti: 1 illij-2r. 1 ajlıq-20k. 6 ajlıq-1 » təq nys. 5 » Zəhmətqələ və firkəyə ajid jazılar kəbyl olynır.

Adres: Erivan. Apovjan quçəsi E. K. (b) F. M. Komitə turq əbəsi Telefon № 254 Təvziat əbəsinin adresi: Apovjan q. № 8 Telefon № 272

2-nci devam ili № 11 (61) 25 Mart 1927 il Pənc-ənbə

MART AJLİNİN ƏN DƏHŞƏTLİ MATƏMOJUNLƏRİ

Mart ajı, butun firkəmiz və butun elqəmiz proletariası, uçun ağız bür qunlar qətirmişdir.

Əyralar ittifakının xysijlə Zakafkasija fediratsjon nyn fəhlə qəndli və işçi bejnəlxəlk kadınlarını, bəjuq rəhbərləri hesab olynan Nəriman Nərimanof, Mijas nikijan, Atarbeqijan, Magileviski və Viladimirot qibi dahiləri itirdilər.

Həmçinin çin işçiləri dəxi (homendan) firkəsinin təəqillatçısı və bəadılarında (Sən-jat-sen) qibi inklabçı, və muzəffər bir dahi dəxi həmin mart ajının o dəhşətli qundə kara toprak altına qumulmuşdur.

Əyralar ittifakının işçiləri Zakafkasija əməqci rəhbərlərinin biri-birinin arka-

sınca məhv olmasına oldykca gəmojin olaraq həmin ynydylmaz qunləri matəm olaraq qeçirijylər.

Çunqijol. N. Nərimanof dajma Zakafkasijan rəhbəri və əvəzi olmıjan işçisi olmyz və dərdu işə son illər ərzində bəjuq dahijənə muzəffərijetlər qəstərmislər dur.

Butun əyralar elqəsinin bizimlə dycar oldygy təcianə fəlaqətdən bəjuq rəhbərlərini əcələ bir syrətdə itirmələrindən elqəmiz daxilində xisysilə Zakafkasija zəhmətqələri uçun həmyın 19-22 mart tarixi ynydylmaz bir matəm qunudur. Əlbətdə N. Nərimanof

1871 ILIN KOMMYNASI

Paris kommynasından dərslər alarak, biz onyn xətalərini təqrar etməməlijiz Lenin

1871 ilin Paris kommynası birinci işçi həquməti idi.

Fransa proletarjası öz kəhraman usjanilə byrzyazja həqumətini jıkarak sijası idarəji əz əlinə almaga muvavfak olır.

Əmma sijası idarəji zəbt edərək Paris kommynası, byrzyazja həqmuranlıqın qəhnə aparatını, və kapitalizmin iktisadi təməllərini qəqdən məhv etməji cəsərət etməjir. Parisin əzundə bilə byrzyazja əz əqsi inklab hərəqətlərini dəvam edərək hər dəkikə işçiləri arkadan vırmaga hazırlanırdı.

Paris kommynasının

8 MART BAJRAMINI TURQ KADINLARI NASIL QEÇIRTDI

8-mart qunu axşam saat 8-də Erivan turq kadınlarını umymi iclası və iclasdan sonra musamirələri oldı.

Iclası kilyb mudirəsi açık e'lan etdiqdə jol. I. Babajef bejnəlxəlk kadınlar qunu bərəsində ətraflı

məryzədə bylyndy.

Babajefin məryzəsindən sonra turq kadınları qencələr əzəqinin qatibi jol F. Əfəndieva 8-mart bərəsində məryzədə bylyndy. Və sonra iclas kapalı e'lan olyndy.

Iclasdan sonra texnikom

joldas butun Zakafkasija ələlxisys turq cəmaəti və kadınlarını, ictimai həjətə çəqən və onları, komşy millətlər kadınları, ilə mədəni-jətə bir kədəm kojmaları, jolynda az iş qərməmişdir.

N. Nərimanof turq xisysilə Azərbaycan ədib və əairlərini saraj əairliqindən yzaklaədirarak Mirzə Fətəli Axyndof və Sabir ədəbi jatına jakınlədirmakda az iş qərməmişdir. Əlbətdə qərəq Nərimanof və qərəq sə Mijasnikjan və sajir joldaslar həkkində oldykca məlymat verməq imqanı, xaricində oldygyndan həpsinin birər-birər hakkında jazmak mumqun olmadı.

H.

dəf kışsa oldy. O proletarjanın təcrubəsizliq juzundən duşur və məglyb olır. O duşir əmma proletariyat hərəqatı, tarixində əanlı bir sityn təəqil edər.

Paris kommynasının kəhraman mubarəzə qunlərini xatırlarak, və kommynanın duşməsi və məglyb olmasının səbəblərini tədkikə alarak, biz xisysi bir əiddətlə bejnəlxəlk byrzyazjasına by qun dəxi hər curə qəməqliq qəstərməqdə olan proletarja duşmənlərinə və onyn xajin rəhbərlərin hərəqətlərinə dikkət cəlb etməlijiz.

Bejnəlxəlk proletarjati, əyralar proletarjatinin jolından qetməqilə dur qı kapitalın bojnydrygyny kışracak və kommynizm huqmuranlıqını, kışracakdır. « X. H. » A. K.

və 7-sənəliq tələbə və talibələri tərəfindən xor oky-nyb tərbijə bədənijje məskiləri qəstəridi. Kadınlar tərəfindən işə iqi pərdəli təməzə qəstəridildən sonra axırda tans oldy.

Azadə kiz

İŞÇİLƏR VƏ İŞÇİ KADINLAR, 18 MART QUNU AG TERRORA, FƏSİSTLƏRİN VƏHŞİLİQLƏRİNƏ BYRZYAZJA ZULMLƏRİNƏ KƏRƏLƏZ BİQAJƏT SƏSLƏRİNİZİ JUQSƏLDİNİZ! PARIS KOMMYNASININ ƏNƏLİ QUNUNDƏ MƏZLYM XƏLKLƏRİNİN MILIJONLARCA QITLƏLƏRİ-BƏRK XƏLKLƏRİ MOPR BAJRAGI ALTINA TOPLANINIZ!

BANGHAJ UZƏRİNƏ İMYMI BİR HİCYM

Milli əsqərlər mart ajının 15-də Banghaj üzərinə imymi bir hicymə bəzladılar. İşin adında qı, əhər milli əsqərlər tərəfindən alınmışdır və (va-tşjan-mikan) rajonında ciddi muharibələr vake' olır. Nanqın rajonında və Zij-jət pəq ciddidur.

BANGHAJDA JENI TƏTİL

Mart ajının 13-də Banghajda bir neçə fabrikalarda bynlər arasında inqiliz pambyk mənsycatı, fabrikları dəxi oiarak, jendən tətıl bəslədi, tətıl edən işçilərin miqdari 110-binə çatır.

ƏYRALAR TURQIJƏ MURAVƏLƏSİNİN İMZALANMASI

Mart ajının 11-də Ankarada Əyra-Turqijə arasında ticarət mukavəlesi imza olynmışdır. Mukavələ iqi hissədən ibarətdir. Birinci hissəsi bir dəvlət vətəndaşının bəarka dəvlət məntəkəsində jəzması, və iqincisi işə ticarət və dəniz nəkljət məsələləridir. Mukavələyə qumruq quzəstləri və hər iqi tərəfin bir-birlərinə olan quzəstləri və hi-kyklər bərəsində qı protokoly ilava olynmışdır.

FRANSA İLƏ MUZAQIRƏ APARAN ƏYRA NUMAJƏNDƏLƏRİNİN HƏJƏTİ

İttifakın xəlk komşarlar əyrası, Fransa ilə muzaqirə aparmakda oturu

seçilən əyra numajəndələrinin həjətinj təsdik etdi. Həmin həjətin sədri joldas Rakovsqidur və uzvuləri Çilenof, Preobrazənisqı, Sivanize və Korəviç joldas-lərdurlər.

FƏVRAL İNKILABININ 10 İLLİQI MUNASƏBƏTİLƏ

10 il byndan kabak kapitalistlər butun rıssijə fəhlə sınıfini bəcardıkları, kədəm istismar edirdilər. By vaktlar fəhlə sinfi və qəndli qitləsi məmləqət daxilində olan aclıkdən tənqə qəlib Petrogradın quçələrinə numajətlər jəpdilər.

By vaktlar ortaja duşən «bejnəlxəlk kadınlar qunundədə» bir çək fabrika və zavodlardada tətillər əmələ qəlib mubarəzəçi əmələlərə karışmakda idilər.

Nihajət məmləqəti idarə etməq uçun muvəkkəti Qerenisqı həqymət bəzina qeçdi. Mubarizəçi proletarja sinfi onyda məhv edyb axırda həqyməti əz əllərinə aldılar.

Proletarja sinfinin həman məhəqəm mubarəzəsinin 10 illijini by qun qeçirməqdə jiz.

R.

ƏYRA ERMƏNİSTANINDA JENI CƏMIƏTLƏR

Eçivanda (dilan kəzasındadır) tutunçı və ləpəqçi cəmiyətləri təəqil olynmışdır. Birincisinə 28 və iqincisinə 21 nəfər uzvu jazılmışdır.

آمانیادن کهن حکیملر | فنارجی بئک | «روتکهن» قاینهسی | آقاروفک | «روتکهن» شعاسیه قلب، چکران، معده - باغراق سووک و مفصلر معاینهسی. جلد (ددری) و ساج ناخوشافنگ (کچل) تداوسی. عنوان-آلهوردیان کوچهسی (سابق دو قنورسقا) نوورو 13 قبول ساعتلی: آقشام 5 دن 7 به قدر 4-4 № 908